
mANDUkyopaniShat dIpikAkhyavyAkhyAsahitA

మాణ్డూక్యోపనిషత్ దీపికాఖ్యవ్యాఖ్యాసహితా

Document Information

Text title : mANDUkyopaniShaddIpikA

File name : mANDUkyashankarAnandi.itx

Category : major_works, svvara, upanishhat

Location : doc_z_misc_major_works

Author : shaNkarAnandabhagavat

Transliterated by : Br. Pranipata Chaitanya pranipatachaitanya [at] yahoo.co.in

Proofread by : Sunderh Hattangadi

Latest update : November 19, 2011

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 24, 2024

sanskritdocuments.org

మాణ్డూక్యోపనిషత్ దీపికాఖ్యవ్యాఖ్యాసహితా

హరిః ఓం ।

అథ మాణ్డూక్యోపనిషత్ ।

శ్రీశంకరానందభగవత్కృతదీపికాఖ్యవ్యాఖ్యాసహితా ।

హరిః ఓం । ఓంఇత్యేతదక్షరమిదం సర్వం తస్యోపవ్యాఖ్యానం భూతం
భవద్భవిష్యదితి సర్వమోంకార ఏవ । యచ్ఛాస్త్రకాలాతీతం
తదప్యోజ్కార ఏవ ॥ ౧॥

మాణ్డూక్యోపనిషద్వ్యాఖ్యాం కరేష్యే పదచారిణీమ్ ।

ఓంమాతృభేదసమ్ప్రాధాదానన్తాత్మప్రకాశినీమ్ ॥ ౧॥

నామనామినోర్లోకే భేదస్యాప్రసిద్ధత్వాద్వస్తుతశ్చోజ్కారస్య
బ్రహ్మవివర్తత్వాద్వివర్తానాం చ వివర్తాధిష్ఠానేన భేదశూన్యత్వాద్
ఓంకారం బ్రహ్మనామధేయం బ్రహ్మదృష్ట్యాఽఽహ ॥ ఓం ॥ అవతి
బ్రహ్మబుద్ధ్యా దృష్టో ద్రష్టృనితోమ్ ॥ ఇతి, ఓంజ్కారానుకరణార్థః ॥
ఏతత్ ॥ ఉక్తమోజ్కారరూపం జగత్పర్ణస్య శంకృస్థాసీయం బ్రహ్మణా
తాదాత్మ్యం ప్రాప్తం బ్రహ్మణో వికారో నామధేయం చ ॥ అక్షరమ్ ,
వర్ణాత్మకమ్ ॥ ఇదం వివిధప్రత్యయగమ్యం చేతనాచేతనాత్మకం జగత్
సర్వం నిఖిలం తస్య సర్వాత్మకస్యోంకారస్యోపవ్యాఖ్యానముప సామీప్యేన
విస్పష్టమాసమన్తాత్కథనముక్తార్థవివరణమిత్యర్థః ॥ భూతమతీతం
భవద్వర్తమానం భవిష్యదనాగతమిత్యనేన ప్రకారేణ సర్వం
నిఖిలమోంకార ఏవ ప్రణవ ఏవ, న త్వన్యత్ ॥ యచ్ఛ యదపి ప్రసిద్ధం
సదసదాత్మకమన్యదుక్తాద్వ్యతిరిక్తం త్రికాలాతీతముక్తకాలత్రయాసంస్పృష్టం
తదప్యుక్తం బ్రహ్మ నరవిషాణాదికమపి । అపిశబ్దః పూర్వేణ సముచ్ఛయమాహ ॥
ఓంజ్కార ఏవ ॥ వ్యాఖ్యాతమ్ ॥ ౧॥

సర్వః హ్యేతద్బ్రహ్మాయమాత్మా బ్రహ్మ సోఽయమాత్మా చతుష్పాత్ || ౨||

జాగరితస్థానో బహిష్ప్రజ్ఞః సప్తాఙ్గ

ఏకోనవింశతిముఖః స్థూలభుగ్వైశ్వానరః ప్రథమః పాదః || 3||

ఓంఙ్కారస్య బ్రహ్మణో నామధేయత్వాదిసంవ్యాప్తిరిత్యభిప్రాయేణా
 ఆహ || సర్వం నిఖిలం హి నిశ్చితమేతత్ప్రపంచజాతం బ్రహ్మ
 సత్యజ్ఞానాదిలక్షణం బ్రహ్మత్ | జడస్వైవ బ్రహ్మోత్పత్త్యముక్తం,
 న చేతనస్యేతిశక్యోనిరాకరణార్థమాహ || అయమనుభూయమాన
 ఆత్మాఽస్మత్ప్రత్యయాలమ్బనశ్చేతనస్తస్వంపదార్థః | బ్రహ్మోక్తం తత్పదార్థః |
 స కార్యకారణభావమన్తరేణ బ్రహ్మణా తాదాత్మ్యం ప్రాప్తోఽయమాత్మా
 వ్యాఖ్యాతమ్ | చతుష్పాచ్ఛత్వారః పాదా యస్య స చతుష్పాత్ || ౨||

గౌరివ కిం చతుష్పాద్విత్యాశక్యం నేత్యాహ || జాగరితస్థానో జాగరితం
 స్థానం యస్య సః జాగరితస్థానః | బహిష్ప్రజ్ఞో బహిరూపాదౌ
 చక్షురూదిగ్రాహ్యే ప్రజ్ఞా యస్య స బహిష్ప్రజ్ఞః || సప్తాఙ్గః
 సప్తసంఖ్యాకాని ద్యుసూర్యవాయుకాశరయిప్రథివ్యాహవనీయాఖ్యాని
 మూర్ధచక్షుఃప్రాణశరీరాస్త్రాగమూత్రాశయపాదాస్యాన్యఙ్గాని
 యస్య స సప్తాఙ్గః || ఏకోనవింశతిముఖః,
 పంచజ్ఞానకర్మేన్ద్రియప్రాణాన్తఃకరణచతుష్టయరూపాణి
 ముఖాన్యేకోనవింశతినంఖ్యాకాని యస్య స ఏకోనవింశతిముఖః ||

స్థూలభుక్, స్థూలం రూపాదికం భుక్తు ఇతి స్థూలభుక్ ||
 వైశ్వానరో విశ్వేషామయం నరో విశ్వే వా నరా యస్య విశ్వశ్చాసౌ
 నరశ్చేతి వా విశ్వానరః, స ఏవ వైశ్వానరః | అథవా విశ్వేషాం
 నరశబ్దవాచ్యానాం చతుర్విధానాం స్థూలానాం దేహానామధిష్ఠాతాఽయం
 వైశ్వానరః ప్రథమః పాదః | ఆత్మనోఽయం స్వైః సుకరావగమత్వాత్
 ప్రథమోఽశః || 3||

స్వప్నస్థానోఽన్తఃప్రజ్ఞః సప్తాఙ్గ ఏకోనవింశతిముఖః
 ప్రవిచక్షుక్ తైజసో ద్వితీయః పాదః || ౪||

యత్ర సుప్తో న కఞ్చన కామం కామయతే న కఞ్చన
 స్వప్నం పశ్యతి తత్సుషుప్తమ్ । సుషుప్తస్థాన ఏకీభూతః
 ప్రజ్ఞానఘన ఏవఽఽనన్దమయో హ్యోనన్దభుక్ చేతోముఖః
 ప్రాజ్ఞస్తృతీయః పాదః ॥ ౫ ॥

ఇదానీం ద్వితీయం పాదమాహ ॥ స్వప్నస్థానః స్వప్నం జాగరితవాసనాజన్యం
 స్థానం యస్య స స్వప్నస్థానః ॥ అన్తఃప్రజ్ఞోఽన్తర్మానసవాసనావిలాసే
 ప్రజ్ఞా బుద్ధిర్యస్య సోఽన్తఃప్రజ్ఞః ॥ సప్రాజ్ఞ ఏకోనవింశతిముఖః ॥
 వ్యాఖ్యాతమ్ । ప్రవివిక్తభుక్ప్రవివిక్తం సూక్ష్మం భుక్తు ఇతి
 ప్రవివిక్తభుక్ । తైజసస్తేజోఽన్తఃకరణం కర్తృకరణకార్యాదిభావేన
 పరిణతం తదేవ స్థూలశరీరాదిహీనం యస్య సః తైజసః । అన్తఃకరణస్య
 స్వామీత్యర్థః । జాగరితానన్తరభావిత్వాత్ ॥ ద్వితీయః పాదః ॥ స్పష్టమ్ ॥ ౪ ॥

ఇదానీం తృతీయం పాదం వక్తుమాహ ॥ యత్ర యస్మిన్ కాలే సుప్త
 ఉపరతేన్ద్రియగ్రామో, న కఞ్చన కామం కామయతే కమపి
 పుణ్యపాపహేతుభూతం పుత్రక్షేత్రాదికం నాభిలషతి ॥ న
 కఞ్చన స్వప్నం పశ్యతి కమపి శుభమశుభం వాసనావిలాసం
 నావలోకయతి ॥ తత్ కామాకామనస్వప్నానవలోకనరూపం సుషుప్తం
 గాఢనిద్రాప్రాప్తిస్థానమ్ ॥ సుషుప్తస్థానః ॥ సుషుప్తం
 స్వయం శ్రుత్యా వ్యాఖ్యాతం స్థానం యస్య స సుషుప్తస్థానః ॥ ఏకీభూతః
 సర్వజగద్వీజుభూతస్యాఽఽవరణాత్కస్యాజ్ఞానస్యానుపరమా-దనేకోఽప్యన్తఃకరణవిక్షేపోపరమా
 గతః, ప్రజ్ఞానఘన ఏవ ప్రజ్ఞానమాత్మనో రూపం బ్రహ్మణా భేదరహితం
 స్వయంప్రకాశం తస్య ఘనః పిణ్ణ ఇవ స ఏవ న త్వన్తఃకరణాదిబాహ్యం
 చ । న చ నిరానన్ద ఇత్యాహ ॥

ఆనన్దమయో, విక్షేపాణాముపరమాదావరణస్యానువృత్తేశ్చ
 స్వరూపానన్దప్రచురో, హి యస్మాత్తస్మాదానన్దభుగానన్దో
 విక్షేపాభావోపలక్షిత ఆత్మా తమేవ
 భుక్త్యేఽజ్ఞావృత్తిభిరవగచ్ఛతీత్యానన్దభుక్ ॥ చేతోముఖ,
 చేత ఆత్మస్వరూపబోధః స ఏవాఽఽవరణశక్తిసహితో ముఖం యస్య
 స చేతోముఖః ॥ ప్రాజ్ఞః ప్రకృష్టే స్వయంప్రకాశ ఆనన్దాత్మని
 సాజ్ఞానే జ్ఞప్తిరజ్ఞానావృత్తిరూపో బోధో యస్య స ప్రజ్ఞః ప్రజ్ఞ ఏవ

ప్రాజ్ఞః ॥ ఉక్తావస్థాద్వయాభావేనాఽవగమ్యమానత్వాత్ । తృతీయః పాదః ।
స్పష్టమ్ ॥ ౫॥

ఏష సర్వేశ్వర ఏష సర్వజ్ఞ ఏషోఽన్తర్యామేష యోనిః సర్వస్య
ప్రభవాప్యయా హి భూతానామ్ ॥ ౬॥

నాన్తఃప్రజ్ఞం న బహిష్ప్రజ్ఞం నోభయతఃప్రజ్ఞం న
ప్రజ్ఞానఘనం న ప్రజ్ఞం నాప్రజ్ఞమ్ ।
అదృష్టమవ్యవహార్యమగ్రాహ్యమలక్షణమచిన్త్యమవ్యపదేశ్యమేకాత్మప్రత్యయసారం
ప్రపఞ్చోఽపశమం శాన్తం శివమద్వైతం చతుర్థం మన్మనే న
ఆత్మా స విజ్ఞేయః ॥ ౭॥

సోఽయమాత్మాఽధ్యక్షరమోంకారోఽధిమాత్రం పాదా మాత్రా
మాత్రాశ్చ పాదా అకార ఉకారో మకార ఇతి ॥ ౮॥

ఇదానీం ప్రాజ్ఞం ప్రస్తౌతి సర్వకారణత్వాత్సత్యస్య ॥ ఏష ఉక్తః ప్రాజ్ఞః
సర్వేశ్వరః సర్వనియాత్మకః ॥ ఏష ప్రాజ్ఞః సర్వజ్ఞః సర్వశాసౌ
జ్ఞశ్చైతి సర్వకార్యాత్మకత్వాదజ్ఞానస్య వా జానాతీతి సర్వజ్ఞః ॥

ఏష ప్రాజ్ఞోఽన్తర్యామీ అన్తర్యమయితా ఏష ప్రాజ్ఞో, యోనిః కారణం,
సర్వస్య నిఖిలస్య చేతనాచేతనాత్మకస్య జగతః ॥ యోనిత్యే హేతుమాహ
॥ ప్రభవాప్యయావుత్పత్తివినిశా హి యస్మాద్భూతానాం చేతనాచేతనరూపాణామితో
భవత ఇతి శేషః ॥ ౯॥

ఇదానీం తురీయం పాదమాహ ॥ నాన్తఃప్రజ్ఞం, న
మానసవాసనావిలాసదర్శనలాలసం, న బహిఃప్రజ్ఞం
నేన్ద్రియైర్విషయావలోకనపరం, నోభయతఃప్రజ్ఞం
జాగరణస్వప్నాన్తరాళావస్థావబోధశూన్యం, న ప్రజ్ఞానఘనం న
జ్ఞానమాత్రబోధం, న ప్రజ్ఞం నిర్వికల్పబోధశూన్యం, నాప్రజ్ఞం న
బోధాభావరూపమ్ ॥ అదృష్టం ప్రత్యక్షాదిప్రమాణైరనవలోకితమ్ ॥

అవ్యవహార్యం వచనాదానాదివ్యవహారగన్ధరహితమ్ ॥ అగ్రాహ్యం
సర్వప్రకారగ్రహణాయోగ్యమ్ ॥ అలక్షణం గన్ధవత్త్వాదిబోధశూన్యమ్ ॥
అచిన్త్యమ్ అన్తఃకరణవృత్త్యవిషయభూతమ్ ॥

అవ్యపదేశ్యం పృథివీత్యాదివ్యపదేశవద్ వ్యపదేశాయోగ్యమ్ ||

ఏకాత్మప్రత్యయసారం సర్వాద్వైతప్రత్యయః సారభూతోఽవగతిహేతుత్వేన
యస్మింస్తదేకాత్మప్రత్యయసారం, వాఙ్మనసాతీతమప్యాత్మబోధేనావగన్తుం
శక్యమిత్యర్థః || ప్రపంచోపశమం ప్రపంచస్య
కార్యకారణాత్మకస్యోపశమోఽభావో యస్మింస్తద్ప్రపంచోపశమమ్ | శాస్త్రం
స్పష్టమ్ || శివం స్వయంప్రకాశమానన్దాఽఽత్మస్వరూపత్వాన్మజ్జలమ్ ||

అద్వైతమ్ ఆనన్దాత్మవ్యతిరిక్తశూన్యం,
చతుర్థం తురీయం పాదం మన్యన్తే సంఖ్యాశూన్యమపి
పూర్వాపేక్షయాఽవగచ్ఛన్తి || స వస్తుతస్త్వతురీయరూపోఽప్యవిద్యయా
చతుష్పాదాత్మాఽఽనన్దాత్మాఽస్మత్ప్రత్యయవహారయోగ్యః, స
తురీయరూపోఽపగతసమస్తవిశేషో విజ్ఞేయో విశేషేణ సాక్షాత్కర్తవ్యః || ౭ ||
ఇదాసీమాత్మోఙ్కారయోరభేదం కణ్ఠత ఆహ | సోఽయమాత్మా || వ్యాఖ్యాతమ్ ||

అధ్యక్షరమ్ అక్షరాణ్యకారోకారమ్ అకారార్థమాత్రాఖ్యాని
స్వపాదసంమితాన్యధిక్యత్య వర్తత ఇత్యధ్యక్షరమ్ ||

ఓంకార ఓంకారస్వరూప ఓంకారస్యాఽఽత్మస్వరూపత్వే సామ్యమ్ || అధిమాత్రమ్
అకారాద్యాశ్చతస్రో మాత్రా విశ్వాదిపాదసమసంఖ్యాకా అధిక్యత్య అధిమాత్రమ్ |
ఆత్మోంకారయోరభేదే కారణమాహ || పాదా విశ్వత్రైజసప్రాజ్ఞతురీయాఖ్యా,
మాత్రా అకారోకారమకారార్థమాత్రాః | తాదాత్మ్యం దృఢీకర్తుముక్తం
విపర్యయేణ నిర్దిశతి || మాత్రాశ్చ పాదాః | చకార ఏవకారాఽర్థః |
నాయం విపర్యయనిర్దేశస్త్యమహమితవదుపచారార్థః,
కీన్తు ఘటః కలశః కలశో ఘట ఇతివన్నిరూపచరితం
మాత్రాణాం పాదానాం చ తాదాత్మ్యమిత్యేవకారార్థః |
వ్యాఖ్యాతమన్యత్ | అర్థమాత్రాయాస్తురీయపాదరూపత్వాత్తురీయస్య చ
పూర్వపాదత్రయాదత్యన్వలక్షణ్యాదతోఽర్థమాత్రాం పరిత్యజ్య శేషమాత్రా
ఆహ || అకార ఉకారో మకారః || స్పష్టమ్ || ఇతి మాత్రాత్రయనిర్దేశార్థః || ౮ ||

జాగరితస్థానో వైశ్వానరోఽకారః ప్రథమా
మాత్రాఽఽప్తేరాదిమత్త్వాద్వాఽఽనోతి హ వై సర్వాన్

కామానాదిశ్చ భవతి య ఏవం వేద || ౯ ||

ఇదానీం విభాగేన మాత్రాణాం పాదరూపతామాహ || జాగరితస్థానో
వైశ్వానరోఽకారః ప్రథమా మాత్రా పూర్వా మాత్రా || వ్యాఖ్యాతమన్యత్ |
అకారస్య పూర్వమాత్రత్వ ఉపపత్తిమాహ || ఆప్తేర్వాప్తేః | అకారో హి
జాగరితస్థానాదికం సర్వమాప్నోతి ||

ప్రకారాన్తరేణ పునర్నిరుక్తిమాహ || ఆదిమత్త్వాద్వా || అ ఆ ఇ
ఇత్యేవమాదిరాదిః | స యస్మిన్నస్తి సోఽయమాదిమాన్తస్య భావ
ఆదిమత్త్వమాదిసామాన్యవత్త్వమిత్యర్థః | ప్రథమపాదోఽపి యథా
పాదానామాదిరత ఏవ తత్సామాన్యవానాప్నోతి చేతరత్వాదజాతం
పూర్వభావిత్వాత్ | వాశబ్దః పక్షాన్తరార్థః |

విశ్వాకారయోరైక్యమాప్తేర్వాఽఽదిమత్త్వాద్యేత్యర్థః | ఇదానీం
విశ్వాకారయోరాప్త్యాఽఽదిమత్త్వజ్ఞానాత్ఫలమాహ || ఆప్నోతి ప్రాప్నోతి
హి ప్రసిద్ధాన్ వై స్మర్యమాణాన్ సర్వాన్ నిఖిలాన్ కామాన్ కామ్యమానాన్
పుత్రక్షేత్రాదీన్ | ఆప్తేః ఫలముక్త్వాఽఽదిమత్త్వస్య ఫలమాహ ||

ఆదిశ్చ స్వానాం మధ్యే సర్వేషు కార్యేషు ప్రథమగణ్యః | చకరాదపి
ప్రథమం ఫలం భవతి | స్పష్టమ్ || యస్య ఫలం తమాహ || యః
పాదమాత్రాతాదాత్యుజ్ఞ ఏవముక్తేన ప్రకారేణోక్తయోః పాదమాత్రయోః సామాన్యం
వేద జానాతి స ఆప్నోతీత్యన్వయః || ౯ ||

స్వప్నస్థానసైజస ఉకారో ద్వితీయా
మాతోత్కర్ణాదుభయత్వాదోత్కర్ణతి హ వై జ్ఞానసంతతిం
సమానశ్చ భవతి
నాస్యాబ్రహ్మవిత్ కులే భవతి య ఏవం వేద || ౧౦ ||

సుషుప్తస్థానః ప్రాజ్ఞో మకారస్తృతీయా మాత్రా మితేరపీతేర్వా
మినోతి హ వా ఇదః సర్వమపీతిశ్చ భవతి
య ఏవం వేద || ౧౦ ||

స్వప్నస్థానసైజస ఉకారో ద్వితీయామాత్రా |

స్పష్టమ్ || తైజసోకారయోస్తాదాత్మ్యే హేతుమాహ ||

ఉత్కర్షాదూర్ధ్వభావిత్వేనోత్కృష్టత్వాత్ | పునరన్యత్ సామాన్యమాహ ||

ఉభయత్వాద్వా || విశ్వాకారాభ్యాం తైజసోకారయోర్ద్వితీయత్వాత్ ||

వాశబ్దః పూర్వవత్ | ఇదానీముక్తజ్ఞానస్య ఫలమాహ || ఉత్కర్షతి హ

వై జ్ఞానసంతతిం శిష్యప్రశిష్యాదిజ్ఞానసంతతోత్కృష్టో భవతి |

వ్యాఖ్యాతమన్యత్ | ఉభయత్వజ్ఞానస్య ఫలమాహ || సమానశ్చ

భవతి, యో హి స్వావస్థానదేశేకాలేవోత్కృష్టస్తత్సమానః |

చకరాత్తస్మాదుత్కృష్టోఽపి భవతి | ఇదానీముభయజ్ఞానస్య సాధారణం

ఫలమాహ || నాస్యాబ్రహ్మవిత్కులే భవతి || అస్యోత్కర్షోభయత్వజ్ఞానవతః

కులేఽన్వయే శిష్యప్రశిష్యాదిరూపేఽహం బ్రహ్మసీత్యేతజ్ఞానశూన్యో న

భవతి || య ఏవం వేద || వ్యాఖ్యాతమ్ || ౧౦ ||

సుషుప్తస్థానః ప్రాజ్ఞో మకారస్తుతీయా మాత్రా, స్పష్టమ్ |

ప్రాజ్ఞమకారయోస్తాదాత్మ్యే హేతుమాహ || మితేర్మినోతి

హి ప్రాజ్ఞః సర్వమాత్మని తాదాత్మ్యేన మకారోఽప్యకారోకారౌ

ప్రక్షిపత్యేవమాత్మస్వరూపేఽన్యథోంకారస్యానిష్పత్తేః | అపీతేర్వా మకారౌ

హ్యోంకారే వర్తమానః స్పష్టం నోపలభ్యతే | తతః ప్రలయః ప్రాజ్ఞశ్చ

ప్రలయః ప్రసిద్ధః | ప్రలయసామాన్యాత్ | వాశబ్దః పూర్వవత్ ||

ఇదానీం మితిజ్ఞానస్య ఫలమాహ || మినోతి హ వా ఇదం సర్వమ్ ||

ఇదమ్ వివిధప్రత్యయగమ్యం జగన్నిఖిలం ప్రస్థమివ యావత్,

మినోతి సర్వాత్మభావేన స్వాత్మని ప్రక్షిపతి | అపీతిజ్ఞానస్య ఫలమాహ ||

అపీతిశ్చ భవతి, సర్వాధిక్యేన ప్రలయః సర్వస్య || చకరాత్ స్వయం

ప్రలయశూన్యశ్చ భవతి || య ఏవం వేద, వ్యాఖ్యాతమ్ || ౧౧ ||

అమాత్రశ్చతుర్థోఽవ్యవహార్యః ప్రపఞ్చోపశమః శివోఽద్వైత

ఏవమోంకార ఆత్మైవ సంవిశత్యాత్మనాఽఽత్మానం య ఏవం

వేద || ౧౨ ||

ఇతి మాణ్డూక్యోపనిషత్ ||

అర్ధమాత్రాయా అవయవస్యోంకారస్యాఽవవయవినశ్చాభేదమురరీకృత్య
చతుర్థపాదరూపనిరఙ్ఘనాత్మస్వరూపతామోంకారస్యాఽఽహ ॥

అమాత్రోఽకారాదిమాత్రాశూన్యశ్చతుర్థోఽవ్యవహార్యః
ప్రపఞ్చోపశమః శివోఽద్వైతః, స్పష్టమ్ ॥

ఏవముక్తేన మాత్రాతాదాత్మ్యేనోంకార ఆత్మైవ ॥

స్పష్టమ్ । సంవిశతి సమ్యక్ప్రవేశం

కరోత్యాత్మనోంకారేణాఽఽత్మానమానన్దాత్మస్వరూపం యు

ఓంఙ్కారాత్మజ్ఞ ఏవముక్తేన ప్రకారేణోంకారాత్మనోస్తాదాత్మ్యం వేద జానాతి

తస్యోక్తోంఙ్కారరూపానన్దాత్మప్రాప్తిఫలమర్థసిద్ధం । తతః శ్రుత్యా

నోక్తమ్ । అథ వా సంవిశత్యాత్మనాఽఽత్మానమితీదం ఫలవాక్యమస్తు ॥ ౧౨॥

ఇతి శ్రీమత్పరమహంసపరివ్రాజకాచార్యానన్దాత్మపూజ్యపాదశిష్యస్య

శ్రీశంకరానందభగవతః కృతౌ మాణ్డూక్యోపనిషద్దీపికా సమాప్తా ॥

Encoded by Br. Pranipata Chaitanya pranipatachaitanya [@] yahoo.co.in

Proofread by Sunder Hattangadi

——
mANDUkyopaniShat dIpikAkhyavyAkhyAsahitA

pdf was typeset on March 24, 2024

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

